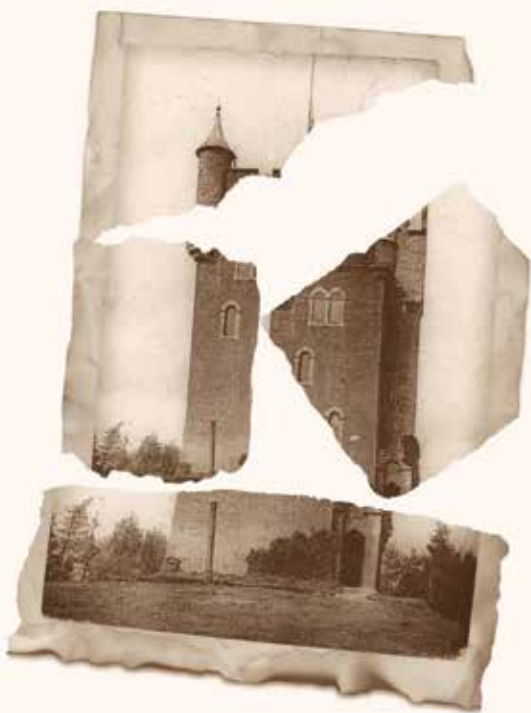

CAROLINE BLACKWOOD

BÜYÜK BÜYÜKANNE WEBSTER

Roman

ÇEVİRİ: GÖKÇE YAVAŞ

♥ can
modern

CAROLINE BLACKWOOD
BÜYÜK BÜYÜKANNE
WEBSTER

Can Modern

Büyük Büyükanne Webster, Caroline Blackwood

İngilizce aslından çeviren: Gökçe Yavaş

Great Granny Webster

İlk baskı: Picador, 1978

Bu çeviride kaynak alınan baskı: New York Review Books, 2002

© 1977, Caroline Lowell

© 2024, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu eserin Türkçe hakları Kalem Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Ekim 2024, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 3 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Şirin Etik

Editör: Elçin Kazancı

Düzeltili: Mert Tokur

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Sanat yönetmeni: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak tasarımı: Aylin Güler / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Melisa Matbaacılık Yayıncılık San ve Dış Tic. Ltd.

Maltepe Mah. Davutpaşa Çifttehavuzlar Sk. No:16 Acar San. Sit.

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 45099

ISBN 978-975-07-6441-7

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

CAROLINE BLACKWOOD
BÜYÜK BÜYÜKANNE
WEBSTER

ROMAN

İngilizce aslından çeviren

Gökçe Yavaş

♥can

CAROLINE BLACKWOOD, 1931'de zengin bir Anglo-İrlandalı aristokrat ailenin çocuğu olarak doğdu. Kúçük yaşta ailesine isyan edip heyecanlı ve bohem bir yaşam súrdü, ressam Lucian Freud, piyanist ve besteci Israel Citkowitz ve şair Robert Lowell'la evlendi. Blackwood 1970'lerde yazmaya başladı. Kitapları arasında *Büyük Büyükanne Webster, Corrigan*; Greenham Common'daki kadınların nükleer silah karşıtı protestosunu anlatan *On the Perimeter* (Çeperde) ve Windsor düşesinin yaşlılığını konu alan *The Last of the Duchess* (Düşeslerin Sonuncusu) gibi romanlar bulunmaktadır. 1996'da New York'ta öldü.

GÖKÇE YAVAŞ 1991'de Tokat'ta doğdu. Lise öğrenimini Galatasaray Lisesi'nde tamamladıktan sonra İstanbul Teknik Üniversitesi'nde tasarım eğitimi aldı. Stephen King, Gertrude Stein, Jean Stafford'dan çeviriler yaptı. "Kendi Yolunda" adlı sosyal sorumluluk projesi çocuk öyküleri kitabında yazar olarak yer aldı. İstanbul'da yaşıyor, çevirmen olarak çalışmalarına devam ediyor.

Önsöz

Caroline Blackwood ilk kitabı *For All That I Found There*'de (Orada Bulduğum Her Şey İçin), ileride nasıl bir yazar olacağını habercisi olan kısa bir anı yayımladı. Blackwood savaş sırasında, güvenliği için bir erkek okuluna gönderilmişti ve anı yazısının başkarakteri, “kızıl saçlı, neredeyse albino, domuz burunlu” okul zorbasıydı. “Domuzcuk” yazısı, inanılmaz bir güzelliği olan Blackwood’un gayet iyi bildiği, seks ve gücün karşılıklı etkileşimi üzerineydi. Kırklarında, bu hikâyeyi yazdığı dönemde, evlendiği ve resimlerini yapan Lucian Freud’a ve muhteşem fotoğraflarını çeken Walker Evans’a ilham perisi olarak hizmet ettiği için, erkeklerde uyandırdığı albeninin yarattığı mayın tarlalarında gezinmekte ustalaşmıştı. 1972’de şair Robert Lowell’la evlenmesinin ardından gazetecilikten edebî yazıya döndü, Lowell’ın araştırmalarının etkisi Blackwood’un yazılarında da hissedilebiliyordu.

“Acayip kilolu” olan Domuzcuk McDougal henüz ergenliğe girmemiş Caroline ve erkek sınıf arkadaşları üzerinde şiddet ve tehditlerle hâkimiyet kuruyor, dolayısıyla onu orman-gülü korusuna götürüp kıyafetlerini çıkarmasını söylediğinde Caroline soyunuyor. Küçük kız “utanıyor ve aşağılanıyor” ama hikâyeyi anlatan yetişkin, çocuğu Kirke gibi kayıtsızca domuza çeviriyor:

Beyaz kirpiklerini her zamankinden daha da beter, gergin gergin kırpıyordu. Ağzı gevşekçe sarkmıştı ve titriyordu. Ellerini kıpırdatıp duruyordu...

“Kadınlık lanetin başladı mı?” McDougal’ın normalde kıpkırmızı olan domuz suratı küle dönmüştü... İçgüdüsel olarak henüz başlamadığını ona söylememem gerektiğini sezdim...

Cevap vermeyi reddedince sessizliğim onu ürpertti sanki, çünkü dışlerinin kışın yüzen birininki gibi takırdadığını fark ettim...

Blackwood, kurmaca ve kurmaca dışı eserlerden oluşan *For All That I Found There* kitabının ardından, daha sonraları ana temalarından birine dönüşen, kadınlar arasındaki çalkantılı, istemsiz bağları ele aldığı kısa bir roman yazdı. *The Stepdaughter* (Üvey Kız) romanında öfkeli, bencil bir kadın, onu terk eden zampara kocasının suratsız, pasta tiryakisi kızının sorumluluğunu üstlenmek zorunda kalır. *Büyük Büyükanne Webster*’da Blackwood, bir kez daha “Domuzcuk”u farklı kılan o iç dağlayıcı sözcük seçimiyle benzer bir konuyu ele alıyor. Burada bir anlatıcı olarak, elinde viskiyle, arkadaşlarını kendine hayran bırakıp büyülediği konulara bir yazar olarak dalıyor.

Blackwood, Robert Lowell gibi, soyları kral naiplerine, Harvard başkanlarına, Anglikan piskoposlarına, gizli estetlere ve en büyük çocuk olmadığı için mirasları çalınan intikamcı kızlara dayanan sorunlu sanatçı aristokratlar geleneğinden geliyordu. Ulu soyağaçlarından yakıp yıkarak yükselen ve devasa karanlık evler, sonsuz miraslar ya da sınırsız toprak mülkiyetiyle ayrıcalıklı kılınan bu torunlar, haşin bir özgürlük sevinci içinde yanıp tükenmeden önce, bağımlılıkları ya da deliliklerini sanatlarında ortaya koyarak onları aşıyor, tarihin ağır akışına damgasını vuruyordu. Blackwood, içki ve borç yüzünden servetini kaybeden ama İngiliz oyun yazarlarının gözünden düşmeyen Restorasyon dönemi oyun yazarı Richard Brinsley Sheridan’ı da ataları arasında sayıyordu.

Blackwood dört kız çocuğunun anneliğinden, Hollywood, New York ve Londra’da geçen güzel bir gençlikten ve kısa bir dergi gazeteciliği kariyerinden sonra mücadele edilecek bir yazar olarak ortaya çıktığında içki meselesinde epey yol kat etmişti. Babasını erken yaşta kaybetmese; Dufferin ve Ava markizi, gençliğinde “Altın Saçlı Guinness Kızları”ndan olan Maureen gibi bir annesi olmasa böyle bir kadın için ağırbaşlı bir

hayat sürmek çok zor olurdu. Çocuklarına karşı ihmalkâr ve eleştirel olan markiz, kızının Freud ve besteci Israel Citkowitz'le yaptığı evlilikleri onaylamamıştı ama Caroline, Robert Lowell'la evlenirken, Guinness soyağacını araştırıp Lowell'ları bulmuştu: Kızına, "Cal'a sor bakalım," diye yazmıştı, "onunla zaten akraba mıyız?"

Blackwood ve Lowell yıllarca New York edebiyat çevrelerinde karşılaşmışlardı ama şöhretinin doruğundaki evli Amerikalı şair ile evli Anglo-İrlandalı asilzade kadın arasındaki *coup de foudre*¹ Londra'da yaşandı; on sekiz aylık çılgın bir flört döneminin, oğullarının doğumunun ve üzücü, aceleye getirilen boşanmaların ardından evlendiler. Manik depresyonla boğuşan Lowell, nasıl ki Blackwood'a âşık olduğunda kendini bir şair olarak yeniden doğmuş gibi gördüyse, bu birliktelik Blackwood'u da ara sıra yazan bir yazar olmaktan çıkarıp kendini adanmış bir yazara dönüştürdü. Onları Blackwood'un İngiliz kırsalındaki evinde hayal etmek çok hoş: Lowell, ilhamını Caroline'den aldığı *The Dolphin*² üzerinde çalışıyor, Caroline odanın diğer ucunda yazıyor, büyülenmiş kocası ara sıra gizlice ona bakış atıyor. Lowell daha sonraları bu sahneyi şöyle anlatmış:

Kış boyunca
Ve kısacık, serin, Kentish yazında –
inatla kaşlarını çatarak
büyüleyen, yakını görmeyen gözlerini
odaklamak için bir çocuğun soluk mavi sınav defterine –
iki düzine... bir dönümlük zemini kaplayacak kadar,
tek bir paragrafken kocaman,
kıvrımlı, okunaklı elindeki, bütün bir defteri bitirdi...
[*Day by Day* kitabındaki "Runaway" şiirinden]

Defterleri bitiren bu kitap *Büyük Büyükanne Webster*'di, genç kadın anlatıcısının, o dokuz yaşındayken Burma seferinde savaşta ölen babasıyla tanışmanın bir yolu olarak kadın kökenlerinin lanetini çözmeye çalıştığı kısa, ustaca yazılmış gotik

1. (Fr.) İlk görüşte aşk. (Ç.N.)

2. Yunus. (Ç.N.)

bir eser. Kitaba adını veren İskoç büyük büyükanne, Blackwood'un kendi baba tarafından büyük büyükannesi gibi, ruhsal bir kriz geçirip torununu vaftiz töreninde öldürmeye çalışan ciddi derecede rahatsız bir kızın annesidir (Blackwood'un büyükannesine dayanmaktadır). *Büyük Büyükanne Webster* sadece 108 sayfa uzunluğundadır, ancak Londra edebiyatı onu önemli bir sesin ortaya çıkışı olarak karşılamıştır. Booker Ödülü için finale kalan kitap, Paul Scott'ın *Geride Kalanlar* adlı kitabına karşı kaybetmiştir; belirleyici oyu, bu kadar otobiyografik bir öykünün kurgu olarak kabul edilemeyeceği konusunda ısrar ettiği söylenen Philip Larkin vermiştir.

Gerçeğe benzeme meselesinin bir kitabı ödülün alıkoyması şimdi garip geliyor, ancak edebî yenilikler yavaş yavaş oturur. Blackwood bir keresinde, belki de savunmacı bir tavırla, *Büyük Büyükanne Webster*'in "muhtemelen fazla gerçek" olduğunu söylemişti, ancak yirmi beş yıl sonra, kitabın gerçekliği gerçek kuzey yönünün doğruluğuna benzetilebilir. Edebî hayal gücünün saf bir eseri olan bu kitap; okuyucunun ilgisini, çoğu zaman yalnızca bir yazarın işlevsizliğini ortaya koymasıyla çeken çağdaş Amerikan anılarının değil, zamanımızın gerçek insanlardan ve mekânlardan çıkan, anlatıcılarına fazlasıyla gerçek geldiği için başkalarına kurgudan başka bir şey olamazmış gibi gelen ince, yoğun romanların öncüsüdür.

Marguerite Duras ve Jamaica Kincaid'in genç kadın anlatıcıları gibi, *Büyük Büyükanne Webster*'in anlatıcısı da, kendi güçlü mekân algısını yeniden yaratırken gösterdiği duygusallıkta ve kendi mutlak doğruluğu pahasına karakterlerine sempati duymadaki isteksizliğinde kendini gösterir. Duras ve Kincaid sömürgeleştirilmiş tropik bölgeleri anlatırken, Blackwood sömürgecinin çevresine geri döner; anlatıcısı, konusunun gotik aşırılıklarını –her birinin deliliği, bir önceki nesilden olanın içine matruşka gibi oturan bir dizi kadını– ele almakta korkusuz davranan modern bir Jane Eyre'dir.

Sanki yazar Caroline Blackwood, kendisinin bir versiyonu olduğunu varsaydığımız isimsiz anlatıcısı için iki yanı canavar ve yaratıklarla çevrili bir yoldan, labirentin içinden geçerek eve giden bir yol tasarlamıştır. Her zaman siyah giyen, günlerini (kelimenin tam anlamıyla) arkası dik bir koltukta oturup

“kederli ve sarımsı torba torba gözleriyle sessizce önüne bakarak” geçiren, dışarıya sadece kiralık, şoförlü bir Rolls-Royce ile deniz kıyısında dolaşmak için çıkan, kemik erimesinden mustarip tek gözlü hizmetçisiyle yaşayan bir kadın olan büyük büyükannesinin cimri metaneti içinde donup kalacak mıdır? Yoksa en az büyük büyükannenin renksiz yaşlılığı kadar gösterişli ve renkli bir intihara kalkışan Lavinia Halasının, babasının kız kardeşinin, sunduğu hisli tatlı sözlere mi kapılacaktır? En korkuncu da, kendini bir dehşet ve öfke labirentinde kaybettikçe hayalleri fantastikten caniliğe kayan tatlı ve tekinsiz büyükannesinin durmak bilmez deliliği ona miras mı kalacaktır?

Labirent, Caroline’ın çocukken yaşadığı Clandeboye’u örnek alarak yarattığı, anlatıcının babasının ailesinin oturduğu Dunmartin Malikânesi’nde somutlaşır. Coşkulu bir gözlem, iyisiyle kötüsüyle betimleme ısrarı ve gerçek soğuk hissini aktarmadaki doğaüstü bir yetenek, Blackwood’un ev tasvirindeki unsurlardır; ev bir karakterin hatırladığı üzere, “yatak odasında kısıp kalmış bir yarasa bulacak” ve “havalandırılmayan yatağındansa iki tozlu halının altında tamamen giyinik vaziyette döşeme tahtalarında yatmayı tercih edecek” kadar soğuktur. Bu betimlemelerde Blackwood, cehennemden gelen Merchant Ivory¹ gibidir, gavot müziğiyle etkileyici kılınan sahnelerle atılır: Yüzyıllar boyunca serveti azalıp çoğaldıkça kanatları yıkılıp yeniden inşa edilen devasa, taştan bir malikâne; küskün uşakları yemekleri lastik çizmelerle servis etmeye iten tavan akıntıları; her gün ekşimiş domuz yağı içinde ısıtılan sülünler; pisliği, buruşuk ıslak çarşafı, evin çan kulesinde çığlık atan deli hanımı, sadece zavallı, camı karısını düşünen iflas etmiş ev sahibi. Kalıtsal zenginliğin, toprak kültürünün ve imparatorluğun güzel yanlarının altında çalkalanan kalıtsal korkular konusunda nesnel bir karşılık sunan Dunmartin Malikânesi okumayı bitirdikten uzun süre sonra bile akıldan çıkmıyor.

Blackwood, *Büyük Büyükanne Webster* üzerinde çalışırken Lowell’la ilişkisi bozuldu. Dunmartin Malikânesi’ne atfettiği baş döndürücü sefaleti, beraber son aylarının kaosunda hissettiği güçsüzlükten ilham almış olmalı ve büyükannenin

1. 1961’de kurulmuş bir film şirketi. (Ç.N.)

deliliğini betimleyişi de aile hikâyelerinin cehennem misali yanlarından daha yakın bir kaynağa işaret ediyor. Blackwood içtikçe içiyor, Lowell da onunla birlikte içiyordu; Lowell'ın sanrısız manik atakları onun kaygı ve korkusunu artırıyor, Blackwood'un tiratları da Lowell'ı korkutuyor, kışkırtıyor ve sonunda tüketiyordu. Blackwood romanını onların sıkıntılarının enerjisiyle beslerken, Lowell da denizkızına dönüşen yunu kederle şöyle yazmıştı:

gözyaşlarından ayırt edilemez beyaz rom ağlıyor.
okyanusun batırdığından daha fazla şişe deviriyor,
ve nefesi kesilen âşıklarının kemiklerini salamura sunuyor...

Büyük Büyükanne Webster yayıma hazırlandığı sırada Blackwood ve Lowell nihayet ayrılmıştı. Kalp yetmezliği teşhisi alan Lowell, 1977 sonbaharında New York'a ve önceki eşi yazar Elizabeth Hardwick'e dönmeye karar vermişti. Havalimanından eve gittiği taksinin içinde, kollarında Caroline'ın Lucian Freud portresiyle öldü.

Freud'un portresinde, altın sarısı saçlarıyla Caroline, beyaz çarşafın altında yan yatmış, kocaman ve okyanus mavisini gözleriyle baştan çıkararak, huzursuz bir kadın. Ancak Lowell'ın ölümünden sonraki Caroline Blackwood'un pek de baştan çıkarıcı bir yanı yoktu; alkolizmden kurtulamadı, 1996'da altmış beş yaşında kanserden ölmeden önceki on sekiz yıl içinde altı kitap yazdı. Son kitabı *The Last of the Duchess*, bir kez daha baskı altındaki bir kadının portresini çizer. Wallis Simpson'ın kraliyet ailesi evliliği, kralı tahttan çekilmek zorunda bırakmış ve Britanya İmparatorluğu'nu sarsmıştır, ancak Wallis dul kaldıktan sonra özgürlüğünden vazgeçmiş ve gayriresmi bir ev hapsinde ölmüştür, gardiyanı parasını kendisinin ödediği avukatıdır.

Blackwood'un *Büyük Büyükanne Webster* için tasarladığı, mezarlıkta biten sonu da daha az ironik değildir, ancak son sahnesi çarpıcı bir şiirselliğe bürünür. Cenaze duasını okuyan rahibin teni soğuktan "parlak bir menekşe mavisine" döner, büyük büyükanne son ve beklenmedik bir başkalaşım geçirir. Hayatta kalan ve her şeye tanık olan anlatıcı, dondurucu hava-

da düşüncelere dalar, yas tutan diğler tek kişi büyük büyükan-
nesinin hizmetçisidir, bir gözü siyah bir bantla kapatılmış, di-
ğeri ağlamaktadır.

Honor Moore

I

Onun yanında kalmaya savaş bittikten iki yıl sonra gönderildim, ama evi hâlâ savaş döneminde gibiydi. Hâlâ vazifesinas bir tavırla bir çeşit “karartma” sürdürüyormuş gibi panjur ve perdeleri genelde gün içinde bile kapalıydı. Sanırım güneşten Alman akınlarından korktuğundan daha çok korkuyordu. İç karartıcı ve değerli İran halıları vardı, başıboş ve sinsi bir güneş ışığının içeri sızıp halılarını soldurması onun büyük korkusuydu.

Büyük Büyükanne Webster’ın evi, çoğu kilisede hissedilen o nemli soğukluğu veriyordu insana. Yemeğimizi şöminenin başında tepsilerde yedik, yemek yerken ortam şömine hazırlanmasına rağmen tasarruf için yakılmadığından iyice soğuyordu. Savaş sonrası kemer sıkmaların yapıldığı bir dönemde Büyük Büyükanne Webster, önümüze konan yemeklerin bir şekilde diğer herkesinden daha tasarruflu ve kısıtlı kalmasını sağlıyordu. Bunun yemeğinin her zaman paha biçilmez gümüş takımlarıyla sunulmasıyla da bir ilgisi vardı, Richards soyadıyla seslendiği sakat bir hizmetçi gümüşleri her gün bodrumda parlatıyordu.

Büyük Büyükanne Webster’ın küçük margarin parçaları, Richards tarafından büyük, gümüş oymalı tereyağı tabağında içeri getirildiğinde, pahalı sunumların ya-

nında öyle ufalmış görünüyordu ki pekâlâ yok sayılabilirlerdi. Şeker yerine servis ettiği sakarin de içine konduğu aşırı değerli kâsenin yanında bir o kadar utanmış ve küçülmüş görünüyordu, aynı küçülme pinti, ufak porsiyonlu, lastik gibi, çeşnisiz konserve spagetinin payına da düşerdi; makarna, üzerinde geldiği servis tabağının kocaman parıldayan yüzeyini sadece lekelemiş gibi görünürdü, yemek gibi değil de gümüşün güzelliğine toz konduktan talihsiz küçük bir kaza, Richards'ın temizlemesi gereken minik beyazımsı bir kalıntıydı sanki.

Yanına gönderilmeden önce Büyük Büyükanne Webster'ı pek tanı mıyordum. Böyle bir insan, annem ondan beni misafir etmesini istediğinde nasıl olup da kabul etti, hiç öğrenemedim. Muhtemelen kendine has o ailevi görev bilinciyle, çocuğunun torununun onun çatası altında iyileşmesini reddetmeyi doğru bulmamıştır, tabii torunun varlığının onun özenle düzenlenmiş hayat tarzının değiştirilemez ve durağan akışını hiçbir şekilde bozmayacağının kabul edilmesi kaydıyla.

Ne yapacağımı bilemez, okul çağında kızlar gibi utangaç davranarak, ardımda sürüklediğim bir bavulla evine vardığım o ilk sabah, misafir odasının yarı karanlığında oturuyordu. Beni selamlayıp karşılamadı bile. Tren yolculuğumun iyi geçtiğini umduğunu ve Richards'ın bana odamı göstereceğini söyledi.

“Öğle yemeği bir buçukta servis edilecek,” dedi. Bu normal yorum ölümcül bir tehdit gibi telaffuz edilmişti. “Dakiklik konusunda ısrarcı olduğumun farkındasındır umarım.”

Büyük Büyükanne Webster öğle yemeği servis edilene dek odamda kalmamı tercih edeceğini ama kendimi oyalamanın bir yolunu bulduğum sürece aşağı inip onunla misafir odasında oturmama da bir itirazı olmadığını söyledi.

Büyük Büyükanne Webster her zaman bir savaşçı olduğunu iddia ederdi, ancak gözüpek bir savaşçı olsa da saat gece yarısını vurunca gücü tükenirdi. Görev bildiklerinden fazlasını yerine getirecek bir kadın değildi.

Büyük Büyükanne Webster, Brighton'ın eteklerindeki gotik bir malikâne de içedönük yaşayan, katı ve soğuk bir kadındır. 14 yaşındaki torunu, Londra'da geçirdiği küçük bir operasyonun ardından iyileşme süreci için birkaç aylığına onun yanına gönderilir. Perdeleri sürekli çekili, şömineleri hazır olduğu halde hiç yanmayan, soğuk ve nemli bu devasa malikânede kendini yapayalnız bulan isimsiz torun –eleştirmenlerin büyük bir çoğunluğuna göre Blackwood'un ta kendisi– ailesinin geçmişindeki sırları bir bir ortaya dökerken elli yıllık İngiliz tarihini de es geçmez.

Harap olmuş hayatlardan oluşan bir manzaraya demirden bir özsaygıyla hükmeden Büyük Büyükanne Webster'ın yaşamı hem ürkütücü bir peri masalı hem de büyük bir malikânenin perde arkasındaki gotik çılgınlığı gözler önüne seren bir aile portresi.

“Yanılıcı bir biçimde kısa ve öz olmasına rağmen, en az dört dönemin –Victoria, Edward, savaş öncesi ve sonrası– ruhunu yankı uyandıran bir anlatımla yansıtan bir kitap... Eşsiz bir edebî deneyim.”

Philip Larkin

#ingilizedebiyatı #tarih #aristokrasi #çöküş #delilik #aile #yalnızlık

 can

canyayinlari.com | [f](#) | [t](#) | [X](#) canyayinlari

roman

ISBN 978-975-07-6441-7

9 789750 764417